

Si no riguéssim les gràcies de qui fa mal

14 idees del mètode finlandès KiVA, que ha parat els peus a l'assetjament escolar

Si agredissin algú davant nostre i no féssim res per evitar-ho ens convertiríem directament en còmplices de l'acte de violència. Perquè reforçaríem el poder de l'agressor. Ho diu i ho subratlla ben clar el programa (revolucionari) que a les escoles finlandeses planta cara al bullying: l'anomenat KiVA (<http://www.escalae.org/programa-kiva-anti-bullying/>) (que neix de les paraules Kiusaamista Vastaa, en català: contra l'assetjament escolar).

Descobrim en 14 punts i en un vídeo perquè aquesta eina té l'eficàcia que té. Les il·lustracions que ens acompanyen són de la sèrie *Protagonistes* de Gemma París (<https://www.instagram.com/gemmaparisromia/>).

Gemma París

Il·lustració:

1. Va néixer d'un compromís tenaç entre la comunitat educativa i el govern finlandès per tallar d'arrel el problema. Se'n van fer càrrec un grup d'investigadors de la Universitat de Turku, que duia 25 anys estudiant les relacions entre els nens. El 2007 arrencava el programa KiVa, finançat pel govern i dissenyat per aquest equip.
2. "El projecte va començar a introduir-se de forma aleatoria a les escoles de Finlàndia", explica Christina Salmivalli, professora de psicologia i una de les inventores del programa. "Anys després els resultats d'un estudi per veure quina incidència tenia aquest mètode en els alumnes van ser sorprenents. Hi havien participat 234 centres del país i 30.000 estudiants d'entre 7 i 15 anys. KiVa havia aconseguit reduir tots els tipus d'assetjaments en un 79% de les escoles".
3. Ella mateixa explica el rerefons d'aquest projecte: "KiVa intenta canviar les normes que regeixen el grup: hi ha els altres, aquelles persones que no assetgen, que observen, que en són testimonis i riuen. A través d'aquesta comunicació no verbal transmeten el missatge que el que passa és divertit o està bé, encara que en el fons tinguin una opinió diferent. No s'ha de canviar l'actitud de la víctima, perquè sigui més extravertida o menys tímida, sinó influir en els testimonis. Si s'aconsegueix que no participin en l'assetjament, això farà canviar l'actitud de l'assetjador. L'objectiu és conscienciar de com d'important són les accions en grup i empatitzar, defensar i donar suport a la víctima."
4. Els estudiants són instruïts als set, deu i tretze anys per identificar les diverses formes de bullying. Hi ha deu temaris i treballs que es realitzen durant el curs: s'ensenyen valors com l'empatia i el respecte. Els recursos que s'utilitzen són des de xerrades i videojocs fins a recursos per a mestres i llargmetratges.
5. "Vam detectar que molts nens no explicaven el seu cas. Així que vam afegir una bústia virtual. D'aquesta manera, poden denunciar si són víctimes o testimonis", explica Christina Salmivalli.
6. A cada escola hi ha un equip KiVa integrat per tres adults que detecten i investiguen els casos d'assetjament escolar. Primer actuen com a filtres per saber si l'assetjament és puntual o continuat. Després parlen amb la víctima per ajudar-la i tranquil·litzar-la. Posteriorment es dirigeixen als assetjadors perquè siguin conscients de les seves accions i les canviïn, així com amb els testimonis.
7. KiVa estableix que els vigilants del pati facin servir armilles per augmentar la seva visibilitat i per recordar als alumnes que la seva feina és ser responsables de la seguretat de tots.
8. Aquest mètode redueix significativament l'assetjament escolar denunciat per la víctima i pels seus companys, a més de reduir-ne les represàlies.
9. Evita la violència verbal, física i el ciberassetjament.
10. Provoca efectes positius en l'apreciació de l'escola, la motivació acadèmica i el rendiment escolar.
11. Ha ajudat el 98% de les víctimes que van participar en reunions amb els equips de KiVa de l'escola a sentir que la seva situació millorava.
12. Facilita als alumnes el domini de les habilitats socials i la interiorització de principis que afavoreixen la convivència.
13. Augmenta el benestar escolar i la motivació per estudiar, al mateix temps que disminueix l'angoixa i les depressions. Provoca que els alumnes tinguin un impacte positiu en la percepció dels companys.

14. El KiVa s'ha convertit en una font d'inspiració no només a les escoles sinó com a forma de viure.

V?deo: 108430431

Il·lustració: Gemma París